Mlaştina Diavolului

In orăşelul englez Sussex, era mare frământare. De curând, venise o trupă de circ şi toată lumea se îmbulzea ca să vadă reprezentaţiile ce se vestiseră foarte impresionante.

Mai ales partea doua a spectacolului, când urmau să intre în arenă îmblânzitorii de animale, era întâmpinată de o tăcere adâncă. Personalul menageriei se retrăsese spre eşire, de îndată ce cuştile cu fiare fuseseră aduse în arenă.

In clipa următoare, îşi făcu apariţia un om înalt, îmbrăcat în haine strălucitoare, de mătase şi fireţuri, care se îndreptă spre cuşca fiarelor, cu un pas sigur şi foarte stăpân pe sine. Deschise uşa cuştei şi sări între fiare, urmărit de ochii înspăimântaţi ai spectatorilor. Leii mârâiau înfiorător, dar se înghesuiau spre colţuri, fascinaţi de ochii îmblânzitorului. Vacarmul ce-l făceau, ameninţându-se unii pe alţii, cu colţii lor puternici, îţi îngheţa sângele în trup.

Spaima spectatorilor spori, când băgară de seamă că o panteră se târa, pe furiş, în spatele îmblânzitorului, gata să se arunce asupra lui. Dar el n'o scăpase din ochi şi, răsucindu-se brusc, o biciui, fără milă, făcând-o să se retragă, împreună cu celelalte animale, spre colţul cuştei, urlând de durere.

Urmă desfăşurarea spectacolului, într'o tăcere de mormânt. Leii executau mişcările ce le poruncea îmblânzitorul, în uimirea generală. Punctul culminant fu atins, când îmblânzitorul îşi băgă capul în gura larg deschisă a unui leu. Ropotele de aplauze ce subliniaseră reuşita acestui număr, dovedea impresia ce o făcuse asupra mulţimii.

Venise rândul panterei. Dar, fiara nici nu se gândea s'asculte ordinele îmblânzitorului. Il privea cu ochii ei verzi şi şireţi, parcă pândind clipa când să-i sară în faţă. Imblânzitorul era mâniat peste măsură şi o lovi, de mai multe ori, în cap, cu biciul. De-odată, panţera sări ca arsă, dar îmblânzitorul puse mâna pe un drug de fier şi se pregătea s'o lovească. In aceeaşi clipă, răsună o voce de femeie:

— Inapoi! Te porţi ca un barbar cu Carlo al meu!

Spectatorii nici nu avură timp să afle despre ce era vorba, când văzură o femeie străbătând arena circului şi apropiindu-se de uşa cuştei cu fiare, gata s'o deschidă. Dar, în aceeaş clipă, un om înalt şi voinic o îmbrânci cât colo şi lovi pe panteră în cap, atât de puternic, cu un fier, încât animalul se clătină. Imblânzitorul profită de acest moment şi eşi din cuşcă, tremurând ca varga, de emoţie.

— Mi-ai salvat viaţa! — spuse el, strângând mâna străinului.

Publicul, temându-se ca nu cumva fiarele să se năpustească asupra lui, se îmbulzea spre ieşire. In arenă, lângă cei doi bărbaţi, zăcea femeia care intervenise atât de ciudat, leşinată. Când oamenii de serviciu veniră s'o ridice, cu targa, unul dintre ei o recunoscu:

— E doamna Sommerset!

— Sommerset?! — se miră străinul care salvase viaţa îmblânzitorului de animale. Nu cumva e soţia fabricantului de lângă Mlaştina Diavolului?

— Ba, da! A fost iubita îmblânzitorului de animale Carlo, dar l-a părăsit pentru acest fabricant. Şi i, banii...

— Şi Carlo unde-i, acum? — mai întrebă străinul.

— E cam lungă povestea cu Carlo. Nici poliţiştii n'au putut să afle prea multe...

— Tocmai bine: Şi eu sunt poliţist. Sunt Sherlock Holmes, detectivul despre care poate-ai auzit şi dumneata, spuse străinul. Locuesc tocmai lângă turnătoria lui Sommerset.

— Sherlock Holmes! — Se minună paznicul. O s'aveţi de lucru, domnule Holmes. Carlo a fost ucis, şi nimeni nu ştie de cine şi cum...

— Cu ajutorul dumitale poate putem face lumină şi'n cazul acesta! Deci, povesteşte-mi tot ce ştii.

Paznicul nu se lăsă rugat prea mult şi începu:

— Circul nostru a mai dat reprezentaţii în Sussex, în urmă cu o jumătate de an. Animalele erau prezentate de Carlo, un italian, foarte ager şi foarte frumos. Femeile erau înebunite după el. Numărul ce-l executa cu această panteră îi adusese şi mai mare glorie. In scurtul nostru popas aici, s'a îndrăgostit de actuala doamnă Sommerset, pe atunci fiica unui bogătaş, coproprietar al turnătoriei dela Mlaştina Diavolului. Ea venea, în fiecare seară, la circ şi după reprezentaţie se plimba cu Carlo, fără să se ferească de lume. Voiau să se căsătorească, dar tatăl ei se opunea. Ce s'o fi petrecut, apoi, nu ştiu, dar într'o seară Carlo a primit o scrisoare dela ea, prin care-l vestea că s'a răsgândit şi că se va căsători cu tovarăşul de fabrică al tatălui ei. Atât.

— Dar Carlo, ce-a făcut când a primit scrisoarea? — întrebă Holmes.

— Spre uimirea mea, a primit vestea, liniştit, deşi îl ştiam iute din fire. Mi-a spus numai că, în seara aceea, se va duce la fabrică pentru a-şi lua rămas bun dela iubita lui. De-atunci, nici nu l-am mai văzut!

— Nici n'ai mai aflat ceva despre el?

— Nimic! Parcă ar fi intrat în pământ. Cred că a fost omorît.

— Poate o fi căzut în mlaştină! — sugeră detectivul.

— Da! de unde! Mlaştina a fost cercetată, dintr'un cap în altul, cu prăjinile!... Sst!... doamna Sommerset îşi revine.

Într'adevăr, frumoasa femeie se ridicase şi îşi rotea ochii în jur.

— Carlo! Unde-i Carlo? Era aici. I-am zărit zâmbetul.

Paznicul se apleacă spre detectiv şi îi şopti:

— Vedeţi? Şi ea bănueşte că italianul a fost ucis.

— Bine, bine, dar cine avea interes să dispară Carlo? întrebă Holmes.

Paznicul ridică din umeri, neputincios.

— Noi am şi ridicat circul, a doua zi, şi am plecat. Credeţi-mă, nici nu ne-am mai gândit la el. Poate că veţi izbuti dvs. să deslegaţi misterul.

În timp ce paznicul rostea cuvintele din urmă, un domn se apropiase de targa pe care era întinsă femeia. Era chiar soţul ei: domnul Sommerset. O privi cu mulţime dar şi stăpânit. Văzându-l pe detectiv, se îndreptă spre el, afabil.

— Domnule Holmes, mi s'a spus că soţia mea a trecut printr'o mare primejdie şi dumneata eşti salvatorul ei. Mă grăbesc să-ţi mulţumesc pentru tot ce-ai făcut pentru ea.

Detectivul se înclină, măgulit, dar tânărul Sommeset îl întrebă, vădit nedumerit:

— Dar, spune-mi te rog, ce s'a întâmplat aici? Iartă-mă dacă-ţi răpesc timpul, dar numai dela d-ta pot să aflu amănunte precise!

Detectivul nu se eschivă şi îi povesti, din fir în păr, tot ce se întâmplase în arenă. Ca încheiere, adăugă, scrutând faţa lui Sommerset, cu ochii săi ageri:

— Bănuesc că soţia d-tale e suferindă...

— Aşa e! Suferă de o ideie fixă şi sunt îngrozit numai gândul că va trebui s'o internez într'un ospiciu!

— E aşa grav?! — întrebă, mirat, detectivul.

Dar în loc să-i răspundă, Sommerset îşi apucă soţia de mână, şi-abia apoi i se adresă:

— Vrei să vii cu noi, domnule Holmes? Trăsura ne aşteaptă afară.

— Prefer să mă întorc pe jos. Aşi vrea să trec şi eu peste Mlaştina Diavolului..., răspunse detectivul.

— Cum?! — întrebă, înspăimântat, Sommerset. Dumneata eşti nefamiliarizat cu aceste locuri. Cum ai să treci peste mlaştină, prin besna aceasta? N'ai auzit că'n ultimele luni au pierit în mlaştină atâţia oameni?!

— Acum aud întâi! — răspunse, liniştit, Holmes. Li s'au găsit cadavrele?

— Nu! Cine e înghiţit de mlaştină, nu mai revine la suprafaţă! — răspunse, cu convingere, tânărul soţ al d-nei Sommerset.

— Cine au fost victimele, ştiţi? — întrebă detectivul.

— Doi factori poştali, care tocmai aduceau o importantă sumă de bani pentru socrul meu, domnul Wilsburg.... şi un oarecare Carlo, îmblânzitor de animale la un circ ce a poposit în oraşul nostru, câteva zile.

Rostind numele acesta, tânărul Sommerset îşi întoarse privirea, cam stânjenit, iar în vocea lui se distingea o mare amărăciune. Pentru a evita orice altă întrebare, fabricantul se îndreptă grabnic spre eşire, ca să-şi caute trăsura.

Soţia lui, profitând de acest răgaz, îi şopti repede lui Holmes:

— Te rog, domnule Holmes, vino cu noi! Nu ştiu de ce-mi este atât de frică, astăseară, ca să rămân numai cu el! Te rog nu mă refuza.

— Sunt la dispoziţia dvs., Doamnă, dacă socoţiţi că e mai bine aşa! Imi voiu amâna plimbarea în mlaştină.

— Te previn, domnule Holmes, că te expui prea mult, voind să treci noaptea pe-acolo. Să ştii că nu e nicio scăpare, dacă apuci să cazi în ea, odată!... Uite, soţul meu se'ntoarce! Nu vreau să afle ce ţi-am spus. Fii, te rog, bun şi dă-mi braţul d-tale. Sunt atât de extenuată!...

După câteva minute, trăsura transporta cele trei persoane dealungul străzilor din orăşelul adormit, la ora aceea.

La eşirea din oraş, pe şosea, vântul dinspre mlaştină aducea o miasmă imperceptibilă, umedă. Liniştea prin părţile acelea era împovărată de mistere, cu atât mai mult că mlaştina, în jurul căreia se brodau tot felul de poveşti, se întindea până'n zare, neagră şi ameninţătoare.

Un sgomot sinistru, ca un ţipăt, sfâşie, deodată, tăcerea. Dar era un ţipăt ce nu putea fi identificat. Semăna şi cu un vaet omenesc, dar şi cu un mărăit de fiară. Cei trei din trăsură se uitară, unul la altul.

— Ai mai auzit, vreodată, un sgomot asemănător? — întrebă Holmes pe Sommerset.

— Nu! Imi pare foarte ciudat.

— Poate că s'a înecat iar cineva! — spuse doamna Sommerset, tremurând de frică.

— Nu vorbi aşa, draga mea! — o dojeni, blând, soţul. Mie-mi face impresia unui mărăit de animal sau aşa ceva.

— Sunt de-aceeaş părere! — adăugă Holmes.

După câteva clipe, trăsura ajunse în dreptul locuinţei detectivului şi el coborî, luându-şi rămas bun dela cei doi soţi. Trăsura porni mai departe şi faimosul poliţist păşi spre casă, îngândurat.

Harry Taxon, ajutorul său, dormea, desigur şi detectivul îşi mai aruncă, odată, privirile în jur. Tăcerea era impresionantă. Brumă pretutindeni; doar, în mijlocul mlaştinilor, licărea o lumi-

niță. Holmes aflase că acolo, în urmă cu câteva luni, un pustnic își ridicase o colibă și trăia din mila oamenilor din partea locurilor acelea. Probabil că pustnicul nu se culcase încă. Pe detectiv îl ispitea gândul să se îndrepte, chiar la ora aceea, spre coliba pustnicului. Dar, se răsgândi, căci, în aceeaș clipă, văzu răsărind alte lumini de partea cealaltă a șoselei, la vila soților Sommerset. Distanța ce-l despărțea de vilă nu era mare. Detectivul văzu chiar — când se deschise fereastra dela una din încăperile dela parter: „O plimbare pân'acolo, n'ar strica" — își spuse.

Când fu în apropierea gardului ce împrejmuia vila, Holmes auzi vocile soților Sommerset, dar nu îndeajuns de tare, ca să poată înțelege ce vorbeau. Se hotărî, deci, să intre în curte, și să se apropie de fereastra deschisă. Auzea, din ce în ce mai distinct, glasurile celor doi soți, care păreau foarte excitate.

— Spune-mi, pentru numele lui Dumnezeu, ce ți-a venit azi să te duci la circ? — spunea Sommerset. De ce te-ai ascuns de mine și te-ai dus pe furiș?

— Pentrucă știam că n'ai să mă lași! răspunse soția.

— Fără'ndoială! Ce rost are s-ți împrospătezi o amintire ce te-a tulburat atât de mult? Cred că e mai bine să cauți să uiți tot ce s'a întâmplat, de când ai văzut circul acesta întâia dată!

— O, dac'aș putea! — murmură d-na Sommerset. Știu, George, cât sunt de vinovată față de tine, prin purtarea mea, dar, crede-mă, e peste puterile mele să uit chipul lui Carlo! Iartă-mă, nu vreau să te socotești jignit!

— Totuși, mi se pare ciudat! Cred, mai degrabă, că-mi ascunzi ceva! Nu-ți este milă de mine? Nu vezi cât sufăr din pricina purtării tale? — spunea, emoționat, Sommerset.

— Taci! nu-mi vorbi așa, George! Nu pot să-ți spun nimic. N'am ce să-ți spun! — răspunse doamna Sommerset, extenuată.

In clipa aceea, lui Holmes i se păru că aude în apropiere un sgomot făcut de cineva, care, la fel, se apropia de fereastră. Se răsuci bine și-și plimbă privirea dealungul gardului, ce împrejmuia curtea, dar nu zări pe nimeni. Totuși, instinctul îi spunea că nu se înșelase. Eși, deci, în șosea și își aruncă privirea în toate părțile. Bezna ce se întinsese pretutindeni, îl împiedica să distingă ceva. Dar auzul îi aducea din depărtare sgomotul ce-l făceau pașii unui om grăbit, care se angajase pe una din potecile ce traversau mlaștina. Holmes își încordă atențiunea și înțelese că pașii aceia se depărtau tot mai mult, până ce nu se mai auziră deloc. O urmărire, pe vremea aceea atât de întunecată, prin mlaștină, ar fi fost primejdioasă.

Detectivul n'avu încotro și trebui să se întoarcă acasă.

O vizită la coliba pustnicului

De-abia se luminase de ziuă şi Holmes, împreună cu Harry Taxon, se plimbau pe marginea mlaştinei dinspre oraş, exact în punctul pe unde trecuseră cei doi factori poştali, cari trebuiau să ducă banii lui Wilsburg şi pe unde fusese văzut, ultima dată, îmblânzitorul de animale, Carlo.

— Dragă Harry,, — se adresă detectivul, ajutorului său — să'ncercăm să trecem mlaştina. Insă, d-ta să rămâi mai în urmă şi memorează bine locurile pe unde vom trece. Deocamdată, vreau să ajung la colibă, pe acest drum. Se pare că toţi cei care au dispărut în mlaştină, pe aici au trecut. Vreau să mă conving dacă a existat vreun obstacol real în calea lor.

Sherlock Holmes păşea cu băgare de seamă şi'n urma lui, la vreo douăzeci de paşi, îl urmă Taxon, la fel de atent şi precaut, pentrucă pe-alocuri unde drumurile trecea peste plaştină era atât de îngust, încât, un pas greşit, la stânga sau la dreapta, putea să le fie fatal. Totuşi, din loc în loc, răsărea în calea lor şi câte-un petec de pământ sănătos, ca nişte popasuri.

— Nu-i deloc de mirare ca cineva să cadă în această mlaştină, după cum se vede — spuse Holmes — dar nu'nţeleg cum au putut să cadă victime şi poştaşii, cari au făcut acest drum, ani dearândul?! Chiar şi noaptea, ei tot puteau să se călăuzească după lumina dela coliba pustnicului,, care, precum vezi, are fereastra tocmai în dreptul acestui drum. Şi-apoi, mă'ntreb de ce poştaşii au dispărut tocmai când aveau asupra lor o sumă de bani atât de mare? De ce nu altă dată?!

In timp ce vorbea, Holmes mergea tot înainte şi scruta împrejurimile, cu cea mai mare atenţie. Intr'un punct anumit, mlaştina gă.uise atât de mult cărarea, încât nu era loc de trecut pentru două persoane. Holmes se opri şi cercetă îndelung atât drumul ce rămăsese de străbătut până la coliba pustnicului, cât şi nişte coline din dreapta lui.. Harry Taxon se apropiase şi el.

— Dă-mi, te rog, băţul d-tale! — zise Holmes.

Luând băţul din mâna ajutorului său, detectivul îl înfipse în pământul mocirlos, ca pe un galon ce serveşte la orientarea studiilor inginereşti de măsurătoare. După aceea, porniră din nou spre colibă.

— Ese fum pe coş! — spuse Taxon. Inseamnă că pustnicul e-acasă. Ii facem o vizită?

— Desigur! Dar prefer să mă duc singur. Dumneata m'aşteptă afară,, pentru orice eventualitate.

Fără să mai adaoge ceva, Holmes se îndreptă, hotărît, spre colibă. Taxon se întinse pe iarbă deasă ce acoperea colina pe care era aşezată coliba.

Detectivul se apropiase de uşa colibei şi ciocăni, întâi mai slab şi-apoi mai puternic.

De-odată, uşa se întredeschise şi Holmes avu în faţa lui un om voinic, îmbrăcat într'o rasă de călugăr, cu glugă pe cap, ce nu lăsa să i se vadă decât o parte din faţă şi barba lungă şi neagră. Înfăţişarea călugărului, care părea să fie, un om tânăr, îl surprinse pe detectiv, dar nu se lăsă descoperit faţă de călugăr.

— Cauţi pe cineva? — îl întrebă pustnicul.

— Mai întâi, te rog să-mi dai o cană cu apă! — spuse detectivul. Apoi, am să te rog să-mi spui câte ceva despre mlaştina aceasta plină de mistere.

Văzând că detectivul voia să păşească pragul colibei, pustnicul îl opri cu un semn şi-i spuse:

— Mă duc să-ţi aduc apă, dar te rog nu intra, căci nu pot să te primesc înăuntru.

Ca să dea şi mai mare greutate acestor cuvinte, pustnicul trase zăvorul dela uşă şi o încuie. Holmes rămase afară şi se aşeză pe o piatră mare, din faţa colibei. „Probabil că face parte dintr'un ordin călugăresc ce-l împiedică să aibe contact cu oamenii — îşi spuse detectivul, în gând. „Sau, poate că are ceva de conştiinţă. Vom vedea"!

Revenind cu cana cu apă, pustnicul adăugă:

— E atâta sărăcie în coliba mea, încât dacă mi-ai fi cerut altceva, n'aş fi putut să-ţi dau.

— Şi cu toate-acestea, observ că te zăvoreşti cu mare grijă! — zise detectivul, privindu-l în luminile ochilor.

— O! Dac'aş avea comori, n'ar trebui să stau în aceste locuri!

— Totuşi, faci un mare serviciu oamenilor că ţi-ai aşezat coliba în acest loc. După cât ştiu, ţii lumina aprinsă toată noaptea şi numai lumina aceasta arată oamenilor, care se încumetă să treacă pe aici, drumul cel bun!

— Nu mi-am dat seama de asta! — răspunse pustnicul, aproape şoptit, Eu ţin lampa aprinsă toată noaptea, pentrucă am de îndeplinit anumite canoane, la diverse ore.

— Astă noapte ai fost acasă? — mai întreabă detectivul.

— Eu nu-mi părăsesc coliba decât ziua, câteodată, când am nevoie să-mi aduc câte ceva!

— Atunci, trebue că ai auzit un zgomot neobicinuit, între orele zece jumătate şi unsprezece?

În ochii pustnicului se strecură o umbră de neliniste, dar răspunse hotărât:

— Nu! N'am auzit nimic! Poate că adormisem.

— Dar ai auzit, cumva, că în ultima vreme s'au înecat în mlaştină câteva persoane?

— Ştiu numai că oamenii de prin partea locului au răscolit, într'o zi, cu cângile, toată mlaştina. Nu m'am dus să-i întreb ce

căutau şi m'au venit să mă întrebe. Cine erau nefericiţii care s'au înecat?

— Unul era un îmblânzitor de animale la un circ, care a dat câteva reprezentaţii în oraş.

Ochii pustnicului sfredeleau chipul detectivului.

— Poate eşti dela poliţie? — îl întrebă, bănuitor.

— Da.

Holmes observă că mâna pustnicului, în care ţinea cana, tremura uşor.

— Şi vrei să afli cine l-a ucis pe îmblânzitor? — întrebă pustnicul, din nou.

— Da! — răspunse detectivul, sigur de sine. Era un tânăr italian, înalt şi frumos, după câte mi s'a spus şi se îndrăgostise de soţia fabricantului Sommerset. Chiar slăbiciunea aceasta l-a dus la pieire, pentrucă fabricantul locueşte la marginea mlaştinei şi îmblânzitorul Carlo, venind să-şi vadă iubita, pentru ultima dată, a rătăcit drumul şi s'a înămolit în aceste smârcuri, de unde nici n'a mai putut fi scos.

Pustnicul părea că rămăsese pe gânduri. După câteva clipe, începu să vorbească, calm, ca pentru sine:

— Ştiu numai că, într'o seară, de mult, am fost martor, fără să vreau, la o discuţie aprinsă între doi bărbaţi. Eu mă'ntorceam dintr'o călătorie prin satele vecine când, la marginea mlaştinei, în partea aceea, am zărit pe cei doi bărbaţi care-şi adresau cuvinte destul de tari. Unul dintre ei pretindea că celălalt vroia să-i distrugă viaţa, celălalt riposta că primul urmărea să-i turbure fericirea. I-am ocolit cât am putut, dar, la un moment dat, am auzit un ţipăt sfâşietor şi-apoi, ca prin farmec, s'a aşternut o linişte de mormânt. M'am întors la coliba mea, foarte mişcat, dar mi-am spus în gând, că orice s'ar fi întâmplat, numai cu voia Domnului s'a făcut.

Şi pustnicul îşi făcu semnul crucii, cu adâncă evlavie.

— I-ai văzut la faţă pe cei doi bărbaţi? — îl întrebă Holmes.

— Nu! Pentrucă era o seară foarte întunecată... Apoi, te mai rog să nu faci uz de declaraţia mea decât în măsura în care te poate ajuta la cercetările d-tale.

— Fii sigur, cucernice, că ştiu să păstrez o taină! Îţi sunt recunoscător pentru amănuntele ce mi le-ai dat.

Declaraţiile pustnicului treziră, în mintea lui Holmes, bănuiala că tânărul Sommerset, gelos pe Carlo, profitase, în noaptea aceea, când tocmai îşi sărbătorea logodna, să-l înlăture pentru totdeauna din calea lui. Fie că se servise de o armă, fie că-i dădu brânci în mocirlă, în mintea detectivului prindea tot mai mult contur ideea că Sommerset îşi ucisese rivalul. Soţia lui o fi de aceeaşi părere? Poate, tocmai de-aceea i-a fost teamă, cu o seară înainte, să se

întoarcă acasă numai cu soţul ei. Trebuia să-i obţină încrederea şi s'o facă să-i spună tot ce gândea.

Dar, detectivul îşi reveni, brusc, din meditaţie şi împărtăşi pustnicului gândul ce-i răsărise tocmai atunci în minte:

— Totuşi, nu e vorba numai de dispariţia îmblânzitorului! Mai sunt şi cei doi poştaşi! Apoi, ceeace e mai ciudat, e faptul că aceştia au dispărut chiar în seara când veneau la vila d-lui Wilsburg cu o mare sumă de bani?!

— Dumnezeu să-i aibă în paza lui! — murmură pustnicul. Dar de ce au luat tocmai drumul acesta, până mlaştină?

— Pentrucă e drumul cel mai scurt! Apoi, văzând lumina dela coliba d-tale, şi-au zis că nu putea să li se întâmple nimic, dacă se vor călăuzi după ea.

— Tocmai de-aceea mă mir, că au putut să rătăcească drumul! — zise pustinicul, gânditor.

— Vezi? Aici este cheia misterului! Deseară, am să'ncerc şi eu ca să trec mlaştina, călăuzindu-mă tot după lumina d-tale.

Pustnicul îşi făcu, din nou, semnul crucii şi vorbi cu glas înfricoşat:

— Asta'nseamnă, fiule, că vrei să'nfrunţi pe Dumnezeu! Nu-i bine ce vrei să faci! Poate ţi se va'ntâmpla şi d-tale aceeaşi nenorocire şi-atunci de vină aşi fi numai eu, care las lumina aprinsă în colibă.

— Fii pe pace, cuvioase! Nimeni nu te va acuza de aşa ceva, pentrucă nimeni nu s'a gândit până acum şi nici n'are să se gândească ce importanţă prezintă lumina dela fereastra colibei d-tale!

Holmes fu întrerupt de un sgomot ciudat ce venea din colibă. Semăna cu o sforăitură de animal, care răcăia la uşă cu labele.

— Ce-i asta, părinte? Ai vreo lighioană'n casă?!

Chipul călugărului se'nfumecă, dar răspunse liniştit:

— Într'adevăr, creşc un pui de vulpe. L-am găsit într'un tufiş, rănit la o labă. Acum a început să se vindece. E foarte rău cu fiinţele pe care nu le cunoaşte şi de-aceea ţin, mereu, uşa colibei închisă.

Rostind aceste cuvinte, pusnicul se înclină ceremonios, şi se îndreptă spre uşa colibei, vădit grăbit. Holmes se întoarse lângă Harry Taxon şi, împreună, porniră pe marginea mlaştinei, spre turnătoria lui Wilsburg şi Sommerset. Holmes reveni din gânduri:

— Ceva îmi spune că această colibă ascunde ceva! Tot ce mi-a spus călugărul sunt numai gogoşi. Un indiciu tot am obţinut, însă.

— Care? — întrebă Taxon, nerăbdător.

— Ştiu, acum, unde a fost ucis Carlo.

— Aşadar, a fost ucis?

— Cel puţin aşa reese din afirmaţiile călugărului.

— Bănueşti şi cine-a fost ucigaşul?

— Cine altul decât Sommerset? N'a fost el ultimul om care l-a văzut şi cu care a vorbit în seara când i a venit să-şi ia rămas bun dela doamna Sommerset?

(Taxon începu să râdă.

— De ce râzi? — îl întrebă Holmes.

— Pentrucă mi se pare deadreptul imposibil ca un om socotit de toată lumea atât de cinstit şi iubit de toţi, să fi putut săvârşi o faptă atât de mârşavă!

Holmes nu răspunse şi părea preocupat de o nouă descoperire ce făcuse privirea sa. Se aflau tocmai pe una dintre colinele ce mărgineau mlaştina, năpădită de tot felul de mărăcini şi bureni înalte: un minunat loc de refugiu pentru animalele încolţite de vânători.

Detectivul se opri şi, întorcându-se cu spatele spre mlaştina îşi îndreptă privirea spre câmpia ce se întinde de partea cealaltă a colinei şi cari, în fund, era străjuită de dealuri vinete şi de o pădure întunecată.

De-odată, el începu să alerge spre lanul de grâu ce se întindea în faţa lor. Taxon, în urma lui, îl privea nedumerit şi-apoi se luă după el. Dar Holmes dispăruse, la un moment dat şi numai când se apropie mai mult de el, îl văzu culcat pe pământ şi târându-se ca un şarpe.

— Culca-te jos, Harry! Fă ca şi mine!

Taxon se supuse, dar tot nu înţelese ce voia să-i demonstreze maestrul.

Târându-se aşa, cei doi detectivi ajunseră din nou la colină şi-şi dădeau seama că nimeni nu-i putea vedea din pricina ierburilor înalte ce-i înconjura din toate părţile. Acum, în faţa lor, aveau din nou mlaştina Diavolului.

Holmes scoase un binoclu mic din buzunar şi privi cu atenţie mlaştina. După puţin timp, întinse binoclul şi lui Taxon:

— Ia uită-te, poţi să descoperi cărarea pe care ne-am dus la colibă?!

Taxon privi îndelung şi-apoi rosti sentenţios:

— Cred că locul unde stăm, e perpendicular pe cărarea aceea! Trăgând o linie dreaptă de-aici, spre cărarea ce duce la colibă, am face un unghiu drept cu ea, tocmai în locul unde ai înfipt d-ta bâtul meu.

— Exact, Harry! Ia gândeşte-te acum, că te-ai afla pe cărarea pe care ne-am dus noi la colibă. Intr'o noapte întunecoasă şi că, lumina pe care eşti obicinuit s'o iei drept călăuză, noaptea, în loc să fie la fereastra colibei călugărului, ar fi aşezată aici, pe această colină care domină toată mlaştina. Ce ai face? Desigur, că te-ai îndrepta spre lumină, adică ai cădea în locul cel mai primejdios al mlaştinei.

— Aaaa! — murmură uimit, Taxon.

— Acum, nu mai e de mirare că postaşii, ce veneau cu bani la fabricantul Wilburg,, au rătăcit drumul şi au căzut în mlaştină! — mai adaogă faimosul detectiv. Şi-acum, să cercetăm locul acesta, cu deamănuntul!

Unul într'o parte, altul în alta, cei doi detectivi cercetau pământul, palmă cu palmă.

— Maestre! — spuse Harry — de-odată — mi se pare că, aici iarba e mai bătătorită decât pe restul colinei. Holmes se apropie şi, după ce cercetă cu atenţie locul ce i-l arătase Harry, spuse:

— Ai dreptate! Trebue să fim cu băgare de seamă.

Peste alte câteva clipe, Taxon scoase dintr'un tufiş o lanternă mare, înzestrată cu un fel de reflector.

— Bravo, Harry! E tocmai ceeace căutam. Acum nu mai am nici o îndoială. Aşa cum am prevăzut, ucigaşul stă ascuns aici, cu lanterna aceasta îşi pândeşte victimele, rătăcite în toiul nopţii pe drumul ce tae mlaştina. Fără să facă nici cel mai mic efort, fără să-şi păteze mâinile cu sânge omenesc, el poate deveni arhimilionar prin simpla jefuire a cadavrelor pe care le pescueşte, imediat după aceea, din adâncurile smârcului. Şi-acum, vezi ce scrie pe lanterna asta; parcă e gravat un nume!

— „Turnătoria Sommerset" — citi Taxon. E înfiorător, maestre! Va-să-zică, pustnicul a avut dreptate!. Nu mai încape îndoială că Sommerset e ucigaşul!...

Dispare Domnul Wilsburg

Sherlock Holmes, după vizita ce o făcuse la coliba pustnicului, s'a ales cu nişte friguri uşoare ce l-au reţinut la pat tot restul zilei. In seara aceea, deci, nu s'a mai putut duce să traverseze mlaştina, aşa cum intenţionase şi cum afirmase şi faţă de călugăr. Noaptea, chiar, temperatura i s'a ridicat şi a avut un somn foarte agitat. Dimineaţa, când a deschis ochii, a băgat de seamă că Taxon eşise, cum îi era obiceiul, foarte devreme. Nu peste mult timp, însă, celebrul detectiv se pomeni cu el, intrând ca un vârtej, gâfâind şi agitat.

— Ce-i cu d-ta Harry? Ce s'a întâmplat de eşti atât de tulburat?

— Maestre, s'a întâmplat o nouă nenorocire! Tatăl doamnei Sommerset a dispărut de-acasă, fără urmă! Ridicase o sumă importantă dela o bancă din oraş şi a vrut să se întoarcă acasă, prin mlaştină; dar, din clipa când a traversat şoseaua spre mlaştină, nu l-a mai văzut nimeni!

Holmes sări din pat, ca împins de un resort.

— Eram sigur că se va'ntâmpla încă o nenorocire! Nu-i vorba numai de o presimţire, Aş putea afirma, acum, că ştiu şi cine-i ucigaşul. Deocamdată ştiu numai unde se găseşte cadavrul bă-

trânului Wilsburg. Dar, ne trebue niște cârlige cu care să-l scoatem.

— Nu'nțeleg, maestre, ce voești să spui?!

— Ai să'nțelegi mai târziu, dragă Harry! Acum te rog du-te la fabrica lui Sommerset și pune un lucrător să-ți facă o cange cu trei sau patru cârlige, îndreptate în patru direcții diferite; cangea să aibă și un inel prin care să se poată trece o frânghie. Hai, Harry, grăbește-te! Când e gata cangea, vii cu ea la locul din mlaștină unde-am înfipt, eri, bățul acela. Hai, du-te!

Taxon eși grăbit, iar Holmes începu să se îmbrace. In timpul acesta, mintea lui funcționa necontenit: „Cel care l-a ucis pe Wilsburg știa, desigur, că bătrânul trebuia să ridice, aseară, o sumă importantă de bani din oraș. Nu aputea să știe, însă, dacă avea să se'ntoarcă prin mlaștină. Poate că bătrânului îi plăcea acest drum! In orice caz, ucigașul l'a așteptat!"

După ce se îmbrăcă, Holmes sorbi de câteva ori din ceașca cu cafea, pe care i-o pregătise Taxon înainte de a fi eșit, dimineața, și-apoi se îndreptă direct spre mlaștina Diavolului. La marginea ei, era îngrămădită multă lume, care urmărea cu interes lucrările de sondaj ce le făceau oamenii dela turnătoria lui Sommerset, înarmați cu prăjini lungi, și cu tot felul de cângi. Holmes se apropie și el și-și dădu seama că lucrările de sondaj erau făcute la întâmplare; nimeni nu bănuia un loc precis unde s'ar fi putut găsi cadavrul bătrânului Wilsburg.

Detectivul apucă pe drumul care ducea spre colibă și se opri la locul unde înfipsese bățul lui Taxon, în ajun. De-acolo, urmărea cu atenție manevrele ce le făceau oamenii, în diverse puncte ale mlaștinei. Din când în când, ochii lui se îndreptau spre coliba pustnicului și spre colina unde găsise, împreună cu Taxon, cu o zi mai înainte, lanterna provenită din fabrica lui Sommerset.

După câteva clipe, se pomeni în față, pe neașteptate, cu tânărul Sommerset.

— Și dumneata ești aici, domnule Holmes? Ai auzit ce nenorocire ni s'a întâmplat?

— Da! Mi-a comunicat secretarul meu, acum câteva minute.

— Nu mai încape îndoială că s'a scufundat în mlaștină! — adăugă fabricantul.

— Desigur! Dar nu din întâmplare! — completă detectivul.

— Ce vrei să spui? — întrebă Sommerset, nedumerit.

— Cred că e vorba de o cursă ce i s'a întins socrului dumitale!

— O cursă?! Nu'nțeleg!

— Da, o cursă! Mai întâi te rog să-mi spui cine a știut că domnul Wilsburg trebuia să încaseze bani, aseară?!

— După cât îmi amintesc, n'am vorbit cu socrul meu decât odată, despre chestiunea aceasta: alaltăeri seara, după ce ne-am întors dela circ.

— A mai fost cineva de faţă, la cina dumneavoastră?

— Soţia mea!

— Unde a avut loc cina?

— În sufragerie, în timp ce luam masa.

— Acolo unde sunt ferestrele mereu deschise, spre grădină?

— Întocmai! Socrul meu s'a retras imediat după cină. Nu se simţea bine.

— Avea duşmani? — mai întrebă detectivul.

— Nu cred. Dar pe mine mă socotea duşmanul lui, pentrucă îl somasem să-mi dea zestrea promisă soţiei; aveam nevoe urgentă de bani.

Detectivul rămase puţin pe gânduri şi-apoi întrebă din nou:

— Dar despre sumele ce trebuiau să vă sosească prin poştă, atunci când s'au înecat cei doi factori poştali, aţi vorbit?

— Desigur! Şi tot aşa, într'o seară, la cină.

— Acum ştiu de-ajuns! — răspunse Holmes. A! Iată că vine şi Harry cu uneltele ce le-am comandat. Domnule Sommerset, cred că peste zece minute vom scoate cadavrul socrului d-tale la lumină...

— Cum?! — se miră tânărul fabricant.

— Da, da! Nu glumesc! — întări Holmes. Poftim şi priveşte şi d-ta! Vezi colo, pe malul acela din faţă, nişte bălării culcate la pământ?

— Da!... dar...

— Ei, bine! Acolo a stat ucigaşul şi şi-a pândit victima! — spuse, Holmes, hotărît.

— E de necrezut! — şopti Sommerset, îngrozit.

— Totuşi...

Taxon se apropiase de ei, ţinând în mână instrumentul ce-l dorise Holmes.

— Foarte bine, Harry! E tocmai ce ne trebue! Şi-acum, domnule Sommerset, te rog cheamă doi oameni mai voinici dintre lucrătorii d-tale.

Fabricantul se îndepărtă, ca să aleagă oamenii, iar Taxon, de îndată ce rămase singur cu maestrul său, îl întrebă:

— Eşti sigur, maestre, că aici, s'a înecat Wilsburg.

— Ai să vezi! De altfel, uită-te colo, la marginea colinei! Ce s'a întâmplat cu buruienele acelea tăvălugite?

— Trebue să fi fost călcate în picioare de un om voinic!... Dar nici el n'a fost singur! — răspunse Taxon.

— Cum?! Ce spui? — se miră Holmes, cercetând cu privirea, mai atent, locul unde erau buruienele încâlcite.

— A avut cu el un animal, dar ce fel de animal încă nu-mi pot da seama. Nu pot să-l identific după urme.

Holmes privi atent pământul dela picioarele lui şi zări într'a-

devăr câteva urme de animal ce conduceau chiar spre locul unde se aflau buruienele culcate la pământ.

— Ai dreptate! — spuse, detectivul, după o minuţioasă cercetare. Mi se pare că nu mai văd tocmai bine. In orice caz,, acum cercetările ne sunt şi mai mult uşurate! — afirmă Holmes.

Sommerset se întoarse cu doi oameni voinici, care priveau nedumeriţi spre detectivul ce ţinea în mână cangea cu patru cârlige, legată cu o sfoară groasă, şi destul de lungă,

— Vă rog, daţi-vă puţin mai la o parte! — spuse detectivul, în timp ce aruncă, cu toată puterea, cangea în apă mocirloasă. O lăsă să se cufunde bine, sloiozind frânghia ce o ţinea în mână şi când simţi că instrumentul a atins fundul mlaştinei, începu să tragă frânghia, uşor şi puţin câte puţin. Persoanele de faţă urmăreau cu atenţie mişcările detectivului şi parcă nu îndrăznea nimeni nici măcar să respire. Mai ales tânărul Sommerset privea spre apa tulbure, cu ochii holbaţi cât cepele. Trupul îi era cutremurat de groază, iar pe frunte începuse să i se ivească broboane dese, de sudoare.

De-odată, mâinele detectivului rămân nemişcate pe frânghia ce se întinsese, ca ţintuită de fundul mlaştinei. Holmes simţise că unul dintre cele patru cârlige ale cângei se agăţase de ceva. Rămase aşa, nemiscat, poruncind celor doi lucrători pe care-i adusese fabricantul, să-i vină în ajutor.

— Apucaţi frânghia şi fiţi cu băgare de seamă! — le spuse, Trageţi uşor, fără să smuciţi!... Aşa... încă odată...

Pe măsură ce frânghia era trasă în sus, din apă începu să se ivească: mai întâi, vestmintele unui om, îmbibate de glod şi acoperite de tot felul de ierburi ce cresc pe fundul apelor, apoi o mână, un spate, cealaltă mână.... capul. Dar capul nu putea fi identificat dela prima vedere, într'atât era de mânjit cu nămol din fundul mlaştinei.

Tânărul Sommerset se dădu un pas înapoi, îngrozit şi-şi acoperi faţa cu mâinele. Se vedea bine că trecea printr'o emoţie deosebită. Chiar şi cei doi lucrători, cari îl ajutaseră pe detectiv ca să tragă cadavrul din apă, avură o clipă de şovăială şi erau cât p'aci să dea drumul frânghiei. A trebuit ca Holmes să-i trezească la realitate:

— Ţineţi bine frânghia! Nu daţi drumul! Mai avem puţin... Hai! Incă odată... hăăăi... ruuup!... Aşa! Acum, s'aducă cineva puţină apă limpede, ca să-i spălăm faţa!

Unul dintre lucrători alergă spre fabrică pentru a aduce apa, în timp ce Holmes răsturnă cadavrul pe spate şi începu să-i privească atent. Mai întâi, zări, pe gâtul mortului, câteva zgârieturi paralele, iar haina îi era sfâşiată, în spate, în forma unui triunghiu. Sommerset se apropiase şi el de cadavru, dar încă păstrând pe chip urmele groazei dinainte. In clipa aceea ar fi dorit ca

faţa mortului, odată spălată, să ivească alt om; dar, zadarnic căuta să se amăgească, pentrucă, atât croiala hainelor, cât şi culoarea lor, nu mai lăsau nici o îndoială asupra identităţii cadavrului.

— Vrei să vezi dacă mortul mai are în buzunar suma ce a scos-o dela bancă, aseară? —şi se adresă detectivul.

— Nu pot, domnule Holmes, nu pot să m'ating de cadavru! Fii bun şi cercetează dumneata!

Detectivul îşi vârâ mâna în toate buzunarele mortului, dar şi-o retrase, repede, fără nimic.

— Nici nu mi-am făcut iluzii s'am să găsesc ceva! — zise. Nici ceasul, nici portofelul nu mai sunt în hainele fostului d-tale socru! Deci, nu poate să fie vorba decât de omor cu premeditare.

In acest timp, reîntorcându-se omul care plecase după apă, Holmes spălă, cu grijă, faţa mortului şi'ndată eşi la lumină trăsăturile bătrânului Wilsburg.

— Il recunoşti, acum? — întrebă Holmes pe Sommerset.

— Desigur! El e! Ce nenorocire?...

Fu întrerupt, tocmai în clipa aceea, de un câine voinic ce se apropiase în salturi mari şi îi sări cu labele pe piept.

— Pluto! — exclamă Sommerset surprins şi speriat, în acelaş timp, pentrucă săritura animalului era să-l răstoarne. Cine ţi-a dat drumul, afurisitule?!

Dar fabricantul amuţi, de-odată, căci pe drumul ce ducea spre locul unde se aflau, venea soţia lui.

— Nevasta-mea! — şopti, îngrozit şi neştiind ce să facă pentru a nu o lăsa să fie martoră la acel spectacol oribil.

Dar doamna Sommerset se apropia tot mai mult, parcă presimţind că acolo se întâmpla ceva ce o interesa în mod direct.

— Ce faceţi aici? Ce s'a întâmplat? — abia putu ea să spună. Ce e cu tatăl meu? George, spune-mi că nu-i adevărat ce presimt! Te implor, George!

Cu toate că ea se adresa bărbatului ei, totuşi ochii şi-i ţinea aţintiţi spre mogâldeaţa ce o zărise la picioarele oamenilor. Când îi descoperi, în sfârşit, faţa, genunchii i se frânseră şi se aplecă spre cadavru, zguduită de o durere adâncă.

— Tată! Scumpul meu tată! Şi tu?! Şi tu, tot aici?! Te-a omorît şi pe tine călăul! Voeşte să-mi răpească tot ce am mai drag!... Tată!

Oamenii din jur o priveau înmărmuriţi şi neputincioşi şi, pe feţele lor, se citea o durere nemărginită. Chiar şi Serlock Holmes fu impresionant de sbuciumul tinerei femei şi se aplecase lângă ea, ca s'o sprijine şi s'o ajute ca să se ridice. Sommerset anunţase complet şi parcă nici nu mai era cu gândul acolo. De-odată, însă; fu trezit ca dintr'un vis de acuzaţiile pe care i le arunca în faţă soţia sa:

— Tu, numai tu eşti de vină! Tu l-ai silit să-şi aducă banii.

N'ai vrut să amâi pentru azi aducerea banilor. Iată unde-am ajuns!... O! dar asta e prea mult! Sunt sigură că l-ai pândit ca să-l jefuești! Ticălosule! Te servești de această mlaștină ca de un pretext pentru toate nelegiuirile tale... Așa ai făcut și cu Carlo! Acum nu mai poți să îngădueşti. Crima aceasta te acuză definitiv!...

In aceeaș clipă, femeia se repezi cu unghiile la gâtul soțului ei, care rămăsese împietrit și nici nu încerca să opună vreo rezistență. Dar Holmes sări și îi apucă mâinele:

— Doamnă, vă rog, calmați-vă! Îi aduceți acuzații prea grave! Liniștiți-vă!

Doamna Sommerset, epuizată de emoție și de surescitare, se lăsă, moale, în brațele detectivului, aproape leșinată, hohotind de plâns.

— Duceți-o acasă! — se adresă el celor doi lucrători ai lui Taxon, încredințându-le sărmana femee, care se lăsa în voia lui.

Când doamna Sommerset se îndepărtă, Holmes reveni lângă soțul ei și-l întrebă, direct:

— Doamna are, de multe ori, asemenea crezi?

— In ultima vreme, da! Ți-am mai spus că suferă de o idee fixă. Acum, ai avut și d-ta prilejul s'o vezi. Cred că a sosit timpul s'o internez într'un sanatoriu!

— Nu trebue să te pripești! — spuse Holmes. Dar, acum, te rog să fii bun și să facem împreună câțiva pași!

— La dispoziția d-tale! — spuse fabricantul, ca un copil care bănuește că va fi dojenit.

După ce se îndepărtară puțin, detectivul reluă:

— Cred că nu te mai îndoești, acum, că socrul d-tale a fost ucis?

— Nici vorbă! — răspunse Sommerset.

— Eu am tras anumite concluzii, până acum — reluă Holmes — dar vreau să mai aflu câteva amănunte dela d-ta. De pildă, să-mi spui cum a decurs întrevederea d-tale în acel îmblânzitor de animale, Carlo, în seara logodnei...

— Logodna mea?! Tocmai de-atunci au început să se abată, pe capul meu, toate nenorocirile! Soția mea, pe care o divinizez, crede că eu l-am omorît pe Saltimbancul de care se îndrăgostise, într'o clipă de entuziasm copilăresc. Pe de altă parte, activitatea fabricii este stânjenită din cauza unor fonduri absolut necesare, iar, în două rânduri când o parte din banii ce-mi erau atât de necesari se apropiau de fabrică, cei care-i aduceau au căzut pradă acestei blestemate mlaștini, vorbesc despre cei doi postași și despre socrul meu. Acum, n'am nici banii și sunt acuzat de propria mea soție și de omor. Îți dai seama, domnule Holmes, în ce situație mă găsesc?!

— Te compătimesc sincer, domnule Sommerset, dar cred că

ai să scapi, curând, de toate aceste necazuri! Te-am rugat să-mi spui ceva despre întrevederea d-tale cu îmblânzitorul de animale...

— Ah, da! M'am întâlnit cu Carlo, chiar în seara logodnei mele, în faţa vilei. Venise să-şi ia rămas bun dela soţia mea. Cel puţin aşa pretindea.

— Aveai vreo armă la d-ta? — îl întrebă detectivul.

— Da! Un revolver mic, pe care-l port totdeauna.

— Dumneata ştiai că Mrs Sommerset era pe punctul să se căsătorească cu acel Carlo?

— Da! Cu câteva zile mai înainte, am avut cu dânsa o explicaţie categorică. Mi-a mărturisit că, într'adevăr, era foarte îndrăgostită de Carlo, dar, după o convorbire serioasă ce o avusese cu tatăl ei, îşi dăduse seama că ar fi făcut un pas greşit. De-aceea, a a rupt legătura cu Carlo, de bună voie. Eu m'am declarat mulţumit cu declaraţia ei.

— Dar faţă de Carlo n'ai avut vreun resentiment, pentrucă izbutise să amăgească mintea logodnicei d-tale?

— Nu! Socotisem toate acestea ca un capriciu al tinerei mele logodnice.

— Dar întâlnirea cu Carlo, cum a decurs?

— Foarte simplu. L-am întrebat ce căuta acolo şi el mi-a răspuns că o aştepta pe dânsa. Apoi, ne îndreptarăm spre Marc şi Carlo căuta să-mi atâţe mândria, spumându-mi că n'am să pot răbda s'o ştiu pe logodnica mea întâlnindu-se cu el, chiar dacă ar fi fost pentru ultima dată.

— Şi-apoi? — întrebă detectivul, din ce în ce mai curios.

— Apoi, mi s'a părut că italianul scrâşnea din dinţi şi voia să scoată o armă din buzunar; dar, am fost mai iute decât el şi i-am pus revolverul în piept, avertizându-l că-l voiu împuşca dacă-l voia mai prinde pe la fereastra casei mele. Cu revolverul în pieptul lui, l-am împins, aşa, până la marginea parcului, unde-l lăsat să plece. Se citea pe chipul lui atâta ură şi-atâta sălbăticie, încât cred că m'ar fi ucis oriunde m'ar fi întâlnit... dacă ar mai fi trăit.

— De-atunci, nu l'ai mai văzut niciodată?

— Niciodată! Şi-am fost foarte mirat, când am aflat că nici la circ nu se mai întorsese.

In mintea lui Holmes se desfăşura, acum, scena acestei întâlniri între cei doi bărbaţi, aşa cum i-o povestise pustnicul.

— Şi care dintre amândoi a ţipat, atunci?

— Niciunul! — răspunse fabricantul, fără şovăire. Am vorbit tot timpul mai mult în şoaptă.

— Cum îţi explici d-ta dispariţia italianului?

— De multe ori m'am gândit la asta, dar n'am putut să găsesc vreo explicaţie valabilă! — răspunse Sommerset.

— Mai spuneai că soţia d-tale, după ce a aflat despre dis-

pasiția îmblânzitorului de animale, s'a schimbat mult față de d-ta...

— E-adevărat! De unde, imediat după căsătorie s'a arătat plină de atenție pentru mine, la masă, când erau toți nuntașii de față, a dat loc unei scene penibile. Eu ședeam cu spatele spre fereastra sufrageriei, care era deschisă ca totdeauna, iar ea în fața mea. De odată, privirea îi rămase ațintită spre fereastră și se îngălbeni la față ca un cadavru. Imediat, s'a prăbușit la pământ, leșinată. Am ridicat-o și-am dus-o în dormitor...

Sommerset se opri și, îndreptându-și ochii spre zare, rămase pe gânduri, ca și când ar fi depănat în minte tot filmul acelei întâmplări atât de tristă pentru el. Apoi, ca și când ar fi dorit să-și alunge gândurile, își plimbă mâna peste frunte și continuă, pe un ton mai scăzut, plin de amărăciune.

— Din clipa aceea, n'am mai găsit vreun zâmbet pe chipul soției mele. Cum și-a revenit în fire, din acel leșin, mi-a trimis vorbă, prin cameristă, s'o scuz că încă nu mă putea vedea. Îți închipui în ce stare de plâns eram! Eu care o iubeam atât de mult să nu mă pot bucura nici măcar cât camerista, de prezența soției mele! Toate rugămințile mele, ca să mă primească, au fost zadarnice și ca să împedice intrarea mea la ea în cameră, a încuiat ușa pe dinăuntru. Am rugat-o să-mi explice motivul pentru care îi devenisem, așa de nesuferit, dintr'o dată, dar nu mi-a răspuns. Și de-atunci nici n'am putut s'o înduplec să-mi spună ce s'a întâmplat în seara când ne-am căsătorit. Mai mult, în ultima vreme i-a năzărit să mă creadă ucigașul italianului și, după cum ai auzit chiar și d-ta adineaori și ucigașul tatălui ei!... E un chin pentru mine, domnule Holmes, să mă văd în situația aceasta!

— Dar d-ta nu bănuești care poate să fie motivul acestei purtări ciudate din partea soției d-tale?

— Nu! Îți dau cuvântul de onoare că nu pot nici măcar să-mi formulez o bănuială!

Detectivul și fabricantul, discutând așa, ajunseseră aproape de vila celui din urmă. Acolo, detectivul se despărți de el și îi spuse câteva cuvinte de încurajare.

— Dacă nu te simți vinovat cu nimic, dreptatea d-tale va ieși la lumină foarte curând. Nu te lăsa copleșit. Acum, dacă te'ntorci la cadavru, te rog spune-i ajutorului meu să rămână până ce se face ancheta și să-mi aducă rezultatul ei.

— Îi spun cu plăcere, domnule Holmes! Dar noi când ne mai vedem?

— Cât de curând, domnule Sommerset. Cât de curând!...

Răpirea doamnei Sommerset

Trecuseră patru zile de când fusese descoperit cadavrul bătrânului Wilsbury şi toată lumea aştepta ca Sherlock Holmes să facă lumină în jurul misterelor ce pluteau deasupra Mlaştinei Diavolului. Dar el plecase într'o anumită localitate şi nu divulgase nici lui Taxon scopul călătoriei sale. Îi lăsase doar grija să fie atent cu tot ce se petrecea în jurul mlaştinei mai ales noaptea şi să observe dacă la coliba pustnicului ardea lampa în fiecare noapte Nu lăsase, nici vorbă când urma să se întoarcă.

Harry Taxon, rămas singur, voii să se dovedească demn de încrederea ce i-o acordase maestrul său. In fiecare seară traversa mlaştina, ce-i devenise acum foarte familiară. In timpul acestor plimbări căuta să tragă concluziile cele mai logice în legătură cu tot ce se întâmplase pe mlaştină, înainte şi după venirea lor acolo. Toate amănuntele asuprra crimelor anterioare, cât şi asupra crimei săvârşite asupra lui Wilsbury, toate concluziile ce le trăgea din ele, duceau la o singură convingere: ucigaşul nu putea să fie altul decât tânărul fabricant Sommerset. El fusese cel care a stat, ultimul, de vorbă cu îmblânzitorul de animale; el ştia despre banii ce trebuiau să sosească prin poştă; el silise pe Wilsbury să scoată banii dela bancă, iar lanterna găsită în buruenile de pe colina unde se presupunea că aşteptase criminalul, tot din fabrica lui provenea. Dar chiar doamna Sommerset nu-l acuza ea însăşi cel puţin de uciderea lui Carlo şi a bătrânului său tată?

Ce-l mai împedica, aşadar, ca să nu-l denunţe pe criminal, chiar înainte de reîntoarcerea maestrului său?

Avântat în aceste consideraţiuni, porni, într'o zi, spre vila lui Sommerset, fără ca să ştie, însă, ce avea să facă acolo. Totuşi, îşi spunea că o convorbire cu doamna Sommerset, între patru ochi, avea să-l lumineze pe deplin.

Socotind că ar fi putut-o întâlni în grădină, se furişă prin parc şi ajunse. tocmai la grădina de flori a vilei. Nu găsi însă pe nimeni. Se apropie, precaut, de vilă. Liniştea domnea pretutindeni, ca şi când vila ar fi fost pustie. Totuşi... De-odată simţi că se deschisese o fereastră deasupra capului său. In aceeaş clipă, auzi vocea doamnei Sommerset:

— Domnule Taxon, căuţi pe cineva?

Taxon tresări şi făcu doi paşi înapoi, ca să vadă mai bine pe aceea care-i vorbea. Doamna Sommerset avea figura răvăşită de o mare tulburare lăuntrică şi era palidă ca un cadavru. Dezordinea în care i se afla părul, întări şi mai mult bănuiala lui Taxon că i se întâmplase ceva.

— Tocmai pe dvs. vă căutam, Doamnă! — răspunse Taxon.

Voiesc să am o convorbire cu dvs. asupra unor amănunte ce ne-ar putea fi de folos pentru lămurirea misterului în care plutim!

— Şi-eu m'am gândit la d-ta şi la domnul Holmes. Trebue să m'ajutaţi ca să scap de-aici! Soţul meu voeşte să mă interneze într'un ospiciu. E groaznic, domnule Taxon! Nu, nu sunt nebună, te rog să mă crezi.

— Doamnă, nu trebue să vă explicaţi! Şi maestrul şi eu ştim care sunt motivele surescitării dvs. De-aceea, sunt gata să v'ajut!

— Atunci, fi te rog bun şi caută în fundul grădinii scara ce serveşte la culesul fructelor din pomi. Trebue să fie rezemată de zidul acela din stânga...

Taxon alergă într'acolo şi într'adevăr, găsi scara. O aduse şi o rezemă de zidul vilei, sub fereastra camerei în care se afla doamna Sommerset. In acelaş timp, dânsa îi aruncă, pe fereastră, o legăturică cu nişte vestminte de care presupunea că ar fi avut absolută nevoe, în timpul prihegiei la care se hotărîse.

Dar, când doamna Sommerset se găsi în faţa lui, pe pământ, îşi dădu seama că înfăţişarea ei era şi mai bătătoare la ochi: părul vâlvoi, ochii înfundaţi în orbite, încercănaţi de veghe şi de plâns, rochia şi bluza în dezordine, trădau o stare sufletească vecină cu nebunia. In situaţia aceasta nu putea s'o ducă prea departe; ar fi trezit bănuelile oricui.

— Să fugim! Să fugim! Domnule Taxon, te rog să ne grăbim! Mi-e teamă să nu se întoarcă soţul meu! Hai, te implor!...

Dar Taxon încă nu se hotărîse unde s'o ducă. Îşi rotea privirile în toate părţile şi nu putea să găsească, în mintea lui, nici o ideie. Amuţise complet, ceeace spori, şi mai mult nervozitatea doamnei Sommerset.

De-odată, ochii lui se înviorară şi, apucând-o pe tânăra femeie de braţ, îi zise hotărît:

— Până una alta, vom merge la coliba pustnicului! Măcar în noaptea aceasta, trebui să vă ascundeţi acolo! E locul cel mai sigur, deocamdată.

Doamna Sommerset nu rosti nici un cuvânt şi se lăsă condusă către colibă. Trecură, din nou, prin parc şi se angajară pe drumul ce conducea direct la colibă.

De departe, Harry zări pe călugăr, stând în faţa colibei, pe banca de piatră. Pare-se că şi el îi sărise, căci se ridică brusc şi intră în colibă, încuind uşa în urma lui şi trăgând obloanele. Dar, când Taxon ciocăni în uşă, călugărul o deschise, totuşi, fără să poată rămâne la hotărîrea lui dela început, de a se feri de ochii celor doi fugari.

— Ce doriţi dela mine? — întrebă, privindu-l pe Harry Taxon, în ochi.

— Te rog să adăposteşti pe doamna Sommerset, în coliba d-tale, măcar până deseară.

— Imi cereţi cam mult! — răspunse călugărul, dar nu părea să fie prea convins să dea ascultare canoanelor ordinului călugăresc din care făcea parte.

— Tatăl doamnei, poate-ai auzit, a fost ucis, chiar aici pe mlaştină şi dânsa se teme să nu i se pregătească vreo moarte la fel mai ales că bănueşti cine poate să fie ucigaşul!

— Ah! — exclamă pustnicul.

— Acest ucigaş nu poate să fie altcineva decât soţul său, care, acum, voeşte s'o interneze într'o casă de nebuni! Înţelegi, aşadar, de ce am adus-o aici! E mai în siguranţă ca oriunde. Apoi, o voiu lua şi-o voiu duce într'un oraş din apropiere, unde va rămâne până ce justiţia va face lumină în jurul morţii tatălui doamnei sale.

Pustnicul rămăsese pe gânduri, cu ochii în pământ, dar se vedea bine că barba-i tremura, uşor, de-o emoţie lăuntrică. Fără să spună ceva, se dădu înlături, făcând loc de trecere celor doi oaspeţi. Apoi, apropiindu-se de masa ce se afla în mijlocul colibei întunecate, o şterse cu mâneca sutanei, adăugând:

— Nu ştiu în ce măsură umila mea colibă poate să corespundă unui adăpost pentru o doamnă de obârşie atât de distinsă!

Pustnicul vorbea atât de încet, încât abia putea să fie auzit.

— Nu face nimic, părinte, acum nu se gândeşte nimeni la comfort! Găzduirea ce ne-o acorzi e mai preţioasă decât orice.

In spatele lui Taxon, doamna Sommerset păşea şovăind, atât din cauza întunericului ce domina în colibă, cât şi din cauza unei frici nelămurite ce pusese stăpânire pe sufletul ei. Pustnicul, cufundat în besnă, abia se zărea, stând nemişcat lângă masa de brad şi pândind fiecare mişcare a oaspeţilor săi!

Taxon se pregătea să iasă din colibă, dar doamna Sommerset îi puse mâna pe braţ şi-l făcu să înţeleagă că ar fi preferat să rămână lângă ea. El se înclină, reţemnat şi o conduse până la singurul scaun ce se afla în colibă. Ea se aşeză, frântă de oboseală, iar Harry rămase în picioare, în timp ce pustnicul se îndreptă spre cealaltă parte a colibei şi se aşeză pe un sac încărcat cu ceva, ce era rezemat de peretele colibei. Apoi, urmă o tăcere adâncă, în care numai respiraţiile celor trei fiinţe se auzeau. Clipele se scurgeau alene, alungând orice semn de viaţă din coliba săracăcioasă.

Dela o vreme, Taxon observă că doamna Sommerset adormise, cu capul sprijinit de marginea mesei. Ca să-şi treacă timpul, el se apropie de călugăr şi începu să-i vorbească:

— Dar vulpea d-tale n'o văd pe-aici?!

— I-am făcut un coteţ, în dosul colibei, pentrucă devenise foarte nervoasă din cauza întunericului de-aici! — şopti călugărul şi apoi adăugă, repede: N'ar trebui să călătoreşti cu doamna în timpul nopţii. E primejdios!

— Deloc! — răspunse Harry, tot şoptit. Călătoria nu va dura mult.

— Totuşi, doamna pare foarte obosită!..

— Dar nici într'o colibă ca asta n'o pot lăsa să doarmă. Înţelegi, părinte, că o femeie are şi ea dichisurile ei.

— Cu toate acestea, doamna n'ar putea fi mai în siguranţă în altă parte, decât la mine! Nimeni n'a venit, până acum, aici şi nici n'a intrat încă nimeni în colibă.

— Sunt sigur de asta, dar am obligaţia să veghez asupra ei. În starea de nervi în care se află, orice nemulţumire, orice fleac, poate să-i fie fatal.

— Dar dacă se va simţi atât de slăbită, încât să nu poată să-şi continue călătoria?

— Trebue s'o duc de-aici, părinte! Nu pot s'o las.

Glasul lui Taxon era atât de hotărît, încât călugărul nu mai adăugă nimic. Doar după câteva clipe de linişte, întrebă din nou pe tânărul detectiv:

— De ce vrea domnul Sommerset să-şi internieze soţia la o casă de nebuni?

— Îi este teamă ca, la judecată, să nu depună mărturie împotriva lui.

— Aha! — exclamă pustnicul. Dar, doctorii îşi vor da seama că nu e nebună şi îi vor da drumul.

— Te'nşeli, prea sfinţite! Domnul Sommerset are destui bani, ca să cumpere complicitatea doctorilor.

Pustnicul tăcu iar şi părea că reflectează. Apoi, întrebă iar:

— Dar dacă doamna are să întărească afirmaţiile soţului ei?

— Cum adică? — întrebă Taxon, nedumerit.

— Dacă, de pildă, ar declara şi ea, doctorilor, că vede, din când în când, chipul unui om care a murit de mult?

— Atunci, înseamnă că, într'adevăr, e nebună! — afirmă Taxon. Dar, la ce bun să discutăm asemenea aberaţii?! — răspunse Taxon, oarecum plictisit.

În acelaş timp, se îndrepta spre uşă şi ieşi afară, ca să arunce o privire asupra mlaştinei, ca să se convingă dacă nu era timpul să plece cu doamna Sommerset, în altă parte.

Călugărul rămase la locul lui şi-şi concentră privirile pe chipul tinerei femei, care încă dormea, cu capul pe mână şi cu părul negru curgând în valuri dese pe umeri. Privirile lui scăpărau în besna ceea deasă din colibă şi abia se putu stăpâni să nu se apropie de femeia care trezea în sângele lui impulsiuni regulate.

De-odată, ea făcu o mişcare, ca şi când i-ar fi amorţit mâna şi, ridicându-şi capul, privi nedumerită în jur. Se vedea bine că voia să-şi amintească locul unde se afla. Dar privirile ei căutau, zadarnic, să desluşească ceva. O voce, însă, o făcu să sară drept în sus:

— Mary!... Mary!... iată unde te-a adus crima ta!

Femeia își duse mâinile la ochi, îngrozită, voind parcă să se apere împotriva aceluia care o pândea din besnă.

— Carlo!... Și-aici mă urmărește spiritul tău?

— Pretutindeni, Mary, până vei ajunge pulbere ca și mine!

— Carlo, iartă-mă! Știi bine că tata m'a hotărît să nu te iau!

— Tatăl tău și-a luat pedeapsa. Acum e'n iad!

— Aaaa!

Țipătul desnădăjduit al doamnei Sommerset sfâșie liniștea colibei și'ndată, apoi, liniștea se întinse și mai sinistră. Femeia se prăbușise la pământ, leșinată. Clipele de tăcere ce urmară păreau că topiseră și umbra pustnicului ce sărise'n picioare, la rândul lui. Făcu un pas spre femeia ghemuită pe pământ, dar, în acelaș timp, ușa colibei se deschise brusc și Taxon intră ca o furtună:

— Doamna Sommerset, trebue să fugim, repede! Soțul dvs. se îndreaptă spre colibă.

Tânărul de ectiv se opri, însă, buimăcit, când o văzu pe tânăra femeie la pământ.

— Doamna a leșinat chiar în clipa aceasta! — îi spuse pustnicul, care se apropia de ușă. Probabil că s'a speriat în clipa când s'a trezit din somn și s'a pomenit în besna aceasta. Ar fi mai bine ca soțul să fie înștiințat!...

— Doamne ferește! — exclamă Harry, din ce în ce mai agitat.

Dar pustnicul eșise deja din colibă și se duse în întâmpinarea fabricantului:

— Căutați pe cineva? — i se adresă.

— Da, părinte, pe soția mea! A dispărut de-acasă, încă de azi dimineață și mi-e teamă să nu i se fi întâmplat ceva!

— Fiți liniștit! — răspunse călugărul. O doamnă mi-a cerut adăpost, astăzi și cred că e dânsa. Mi-a spus că soțul ei vrea s'o internezze într'un ospiciu și mi-a cerut s'o salvez. Acum câteva clipe a leșinat, rostind, înfricoșată, un nume „Carlo"!

— Ea e, părinte! Ea e! — spuse fabricantul cu entuziasm.

— Dar o însoțește un tânăr, care vrea, cu orice chip, s'o ducă în alt oraș! — adăugă pustnicul.

— Aha! Trebue să fie Taxon? — șopti Sommerset.

Apoi se îndreptă spre colibă și chiar din pragul ușii îl zări pe Taxon, care îngenunchiase lângă soția sa și îi uda fruntea și obrajii cu apă. Doamna Sommerset își revenise și-l întrebă, înspăimântată:

— Unde suntem?

— Fiți liniștită, doamnă! — căută s'o liniștească Taxon. Orice primejdie a trecut!

Femeia își plimbă mâna pe frunte și, ca și când și-ar fi amintit cauza leșinului, șopti îngrozită:

— Du-mă de-aici, domnule Taxon! Mi-e frică. I-am auzit

vocea lui Carlo, adineaori. Nu mai încape îndoială, era vocea lui. Mă urmăreşte pretutindeni! Indură-te, domnule Taxon şi du-mă de-aici!

In aceeaş clipă, din pragul colibei se auzi vocea lui Sommerset:

— Mary! Scumpa mea...

Atât doamna Sommerset, cât şi Taxon săriră în picioare. Femeia tremura ca varga şi-şi acoperise faţa cu mâinile, parcă ar fi fost ameninţată de cineva.

— Nu, nu vreau să mai mă'ntorc la el!...

Şi, din nou, se prăbuşi la pământ, leşinată.

Reîntoarcerea lui Sherlock Holmes.

Circul în arena căruia se întâmplase incidentul, care dusese la intrarea în contact a lui Sherlock Holmes cu familia Sommerset, îşi ridicase cortul chiar a doua zi şi-acum se instalase, numai pentru cinci zile, în alt oraşel, la mord de Sussex. Scherlock Holmes îl ajunsese din urmă şi, chiar în seara sosirei în acel oraşel, a asistat la reprezentaţia circului, anunţată cu afişe mari şi multicolore, lipite pe toate placartele. Scopul venirii lui acolo, nu-l ştia şi nici nu-l bănuia nimeni. Se instalase într'un fotoliu din marginea arenei şi privea, fără interes, pantominele clownilor, acrobaţiile gimnaştilor, etc. Numai când se pregăti arena pentru introducerea cuştei cu animalele sălbatece, Holmes începu să dea semne de neliniste. Când fu introdusă cuşca cu animale, el îşi concentră toată atenţia asupra lor. Nici nu băgă de seamă când se prezentă îmblânzitorul şi când intră în cuşcă. Părea că-l interesează cu totul altceva, ceva ce avea o mare importanţă pentru el.

Spectacolul cu leii şi tigrii din cuşcă se desfăşură în condiţiuni normale şi publicul aplauda frenetic, după fiecare ispravă a îmblânzitorului. De altfel, se dovedea foarte energic şi stăpânit. Ochii lui Holmes, însă, nu se opreau asupra lui, ci căuta să afle dacă printre animalele din cuşcă, era, cumva, şi vreo panteră. Dar, nu! Toată menajeria număra doar câţiva lei şi doi tigri.

Când şi acest număr de program fu consumat, Holmes se ridică dela locul lui şi se îndreptă spre culisele circului,, unde era permisă vizitarea animalelor. Tocmai se anunţase pauza.

Holmes se prefăcu că-l interesau toate animalele circului dela caii ce erau priponiţi de câte un par, în grajdul lor, până la maimuţele şi cobaii ce se frământau în nişte cuşti strâmte, ce le făcea captivitatea şi mai îngrozitoare. Apoi, se îndreptă, calm, spre cuştile în care erau introduşi leii şi tigrii, separat, după executarea frumosului număr din program.

Tocmai se oprise în faţa cuştei în care se afla leul cel mai puternic, când se simţi atins de o mână şi auzi o voce, alături:

— Bună seara, domnule Holmes! Ne-aţi făcut cinstea să ne vizitaţi şi-aici?

Holmes întoarse capul, surprins şi nu-şi putu aminti figura omului care-i vorbea. Acesta se simţi dator să-i amintească împrejurările în care s'au întâlnit:

— Nu mai vă amintiţi de mine? Ştiţi, în seara aceea, când pantera era să sfâşie pe noul nostru îmblânzitor şi când dvs aţi sărit în ajutorul lui... O doamnă voise să deschidă uşa cuştei, ca să dea drumul panterei... Apoi v'am spus întâmplarea cu Carlo, îmblânzitorul care a dispărut la Sussex, acum câteva luni...

— Ah! Da, da! Imi amintesc acum! — răspunse detectivul. Dumneata eşti omul, care ai recunoscut pe d-na Sommerset!

— Exact! Dar ce căutaţi pe-aici?

— Sunt doar în trecere. Mă întorc la Sussex, mâine dimineaţă şi neavând ce face, astă seară, am venit la circ. Se pare că îmblânzitorul cel nou a început să se obicinuiască cu animalele!

— Eh! Cu asemenea animale nu e cine ştie ce scofală! Leii sunt îmblânziţi de mult şi, dacă sunt bine hrăniţi, nu mai sunt primejdioşi!

— Dar pantera aceea neagră tot arţăgoasă este? — întrebă Holmes, indiferent, în timp ce privea spre cuşca leilor, dar cu auzul concentrat s'audă răspunsul omului.

— O! pantera a dispărut chiar dela Sussex!

— Cum?! — se miră Holmes, întorcându-se spre interlocutorul său.

— Noi am ridicat cortul chiar a doua zi după reprezentaţia aceea fatală şi pantera a dispărut chiar în noaptea aceea!

— Păi, cum?

— Se pare că cineva i-a dat drumul.

— Cine avea interesul?

— Deh!... Noi credem că numai îmblânzitorul a putut să facă treaba asta!

— De ce?

— Pentrucă îi era frică să mai lucreze cu ea!

— Aha! Totuşi, n'aţi mai căutat-o? — întrebă Holmes.

— Ba da! Dar nu ne-am pierdut vremea prea mult, pentrucă a căuta un animal sau un om în Mlaştina Diavolului e ca şi când ai căuta acul în carul cu fân...

— Ciudat! — şopti Holmes, ca pentru sine.

Intinse mâna omului cu care vorbise şi se îndreptă spre eşire. Lumea, care vizitase menajeria, intra din nou în circ, pentru a gusta şi restul programului.

Odată în stradă, Holmes reflectă: „Prin urmare, pantera a fost răpită. Unde ar putea să fie? Dacă socotelile mele sunt exacte, înseamnă că într'o zi, două, criminalul e descoperit şi dat pe mâna poliţiei". Intorcându-se la hotel, detectivul se interesă, la portar

dacă mai avea, în seara aceea, vreun tren pentru Sussex. Avea unul, dar numai la orele 12,25. Nu era decât 10,30. Deci, trebuia să mai aştepte două ore. Totuşi, îşi aranjă lucrurile în valiză, şi, după ce achită nota de plată, eşi în stradă şi se îndreptă, pe jos, spre gară. Era o noapte senină şi aerul îi făcea foarte bine.

Holmes ajunse la Sussex, pe la orele două din noapte şi-l găsi pe Taxon, agitat, plimbându-se prin cameră, aşa cum făcea şi el, oridecâteori era frământat de anumite planuri.

— Bună seara, Harry! Ce-i cu d-ta de eşti atât de agitat? — îl întrebă Holmes, în clipa când păşi pragul camerei lor comune.

— Maestre! — exclamă Harry, ca un copil ce-şi revedea tatăl, după o absenţă îndelungată. Ai venit la timp, maestre, pentrucă doamna Sommerset a fost internată în ospiciu şi nu ştiam unde să te anunţ!

— Da?! Nu mă surprinde! Ştiam că soţul ei se hotărîse pentru asta! — răspunse Holmes. Acum, linişteşte-te şi dacă nu-ţi este încă somn, fă-mi şi mie o cafea!

In timp ce Harry pregătea cafeaua, la o maşină de spirt, Holmes se desbrăcă şi se pregăti de culcare. Când cafeaua fu gata, sorbi din ea cu plăcere şi-apoi se adresă lui Harry, părinteşte:

— Şi-acum, hai la culcare!

A doua zi dimineaţa, de cum se trezi, Holmes se spălă grăbit şi se îmbrăcă, gata de plecare. Taxon, care se deşteptă tocmai când maestrul său era gata de plecare, voii să sară din pat, dar Holmes îl opri, cu un gest:

— Dumneata mai poţi să rămâi în pat! Eu mă reped până la Bantingham, ca să vorbesc cu doamna Sommerset. Cred că până deseară voiu fi înapoi! La revedere!

Taxon, deşi la început păruse ruşinat, că nu se sculase odată cu maestrul său, acum era fericit că mai putea să trândăvească în aşternutul moale.

Holmes ajunse la Bantingham, după o oră de mers cu trenul electric şi cum se văzu acolo, se îndreptă direct spre sanatoriu. Intrând în biroul medicului-şef, Holmes se prezentă şi îi spuse scopul vizitei:

— Aş vrea să am o întrevedere cu doamna Sommerset!

— Dorinţa d-tale nu e tocmai atât de uşor de îndeplinit, pentrucă doamna Sommerset prezintă unele simptome foarte grave şi chiar azi noapte a avut o criză ce mă pune pe gânduri.

— Ştiu! Probabil că repetă mereu numele unui oarecare Carlo şi pretinde că e urmărită de spiritul lui! — spuse Holmes.

— Intocmai! Cazurile acestea de inhibiţie mistică sunt cele mai primejdioase şi sunt foarte greu de tratat.

— Totuşi, cred că prezenţa mea aici, îi va face bine! — reluă Holmes.

— Aş fi încântat să fie aşa! — afirmă medicul. Să încercăm!

In aceeaş clipă, apăsă pe butonul unei sonerii şi porunci omului de serviciu care intră în birou,, s'o cheme pe infirmiera ce era însărcinată cu supravegherea doamnei Sommerset.

Când aceasta îşi făcu apariţia, doctorul o întrebă:

— Care-i starea doamnei Sommerset?

— Pare destul de liniştită, azi! — răspunse infirmiera.

— Crezi că poate să suporte o convorbire?

— Dacă nu e ceva care s'o întărîte, cred că da!

— Atunci, te rog, spune-i doamnei că domnul Holmes doreşte să-i vorbească şi însoţeşte-o până aici.

Nu se scurseră nici două minute şi doamna Sommerset intră în biroul mediculuişef, cu zâmbetul fluturându-i pe buze şi îndreptându-se, sveltă, spre Holmes:

— Ce fericită sunt că te văd, domnule Holmes! Ştiam că n'ai să mă părăseşti!

Detectivul o conduse spre un fotoliu şi, aşezându-se în faţa ei, trecu direct la scopul vizitei sale:

— Doamnă Sommerset, întrucât nu mai e mult până să fie descoperit criminalul, te rog să-mi răspunzi, fără ocol, la întrebările ce ţi le pun! Spune-mi, îţi iubeşti bărbatul?

— L-am iubit, domnule Holmes! L-am iubit foarte mult, dar acum, de când sunt convinsă că el l-a omorît şi pe Carlo, — şi pe tata, simt împotriva lui o repulsie, deşi nu-l urăsc. Faptul că m'a adus aici, mă înverşunează şi mai mult împotriva lui.

— Încă o întrebare: te-ai căsătorit cu dânsul din proprie iniţiativă sau ai fost silită de tatăl dumitale? — o întrerupse Holmes.

— Am fost îndrăgostită, o vreme, de Carlo, într'adevăr, dar când am analizat mai bine condiţiunile de viaţă în care trebuia să trăesc, alături de el, mi-am dat seama că aşi fi făcut un pas greşit, căsătorindu-mă cu el. Atunci, i-am explicat lui Carlo situaţia printr'o scrisoare şi l-am rugat să nu caute să mă mai vadă. I-am scris că mă şi hotărîsem să-l iau pe George.

— Cu toate acestea, totuşi ai mai acordat o întrevedere, chiar în seara din preajma nunţii!?...

— I-am acordat-o numai pentrucă el îşi dăduse cuvântul, printr'o scrisoare, că a doua zi va dispărea din calea mea, pentru totdeauna. Îndreptându-mă spre parc, unde trebuia să mă întâlnesc cu Carlo, l-am văzut pe soţul meu ieşindu-i înainte şi oprindu-se să-i vorbească. La început, credeam că se vor încăera, dar când am băgat de seamă că-şi vorbeau foarte liniştiţi, m'am întors în casă... Ziua nunţii am petrecut-o în linişte, dar seara s'a întâmplat ceva groaznic! Eram toţi aşezaţi la masă, în sufragerie. Fereastra dinspre grădină era deschisă, iar George şedea în dreptul ei, cu spatele spre grădină. Eu, în faţa lui, de cealaltă parte a mesei. De-odată, am simţit cum mi se înmuiau picioarele, de groază şi

nu putui să îngân nici un cuvânt: în cadrul ferestrei, apăru chipul lui Carlo, galben, ca de cadavru, cu ochii stinși și îndreptați spre mine, dojenitori. Nu știu ce s'a mai întâmplat, atunci, cu mine, căci am leșinat! Când mi-am revenit, eram în dormitorul meu. Imediat, trimisei, pe-ascuns, pe camerista mea la circ, ca să se intereseze de existența lui Carlo. Oamenii de-acolo, însă, i-au spus că îmblânzitorul de animale dispăruse de două zile și toate cercetările lor rămaseră zadarnice. Vestea aceasta mă îndreptăți să cred că nenorocitul se sinucisese sau fusese ucis. Cine altul avea interesul să-l ucidă, decât soțul meu?! Și chiar din noaptea aceea, apropierea lui mă desgusta. Deși nu putea să-și dea seama ce se întâmplase cu mine, soțul meu s'a dovedit foarte delicat și m'a căutat să mă forțeze să-i dau vreo explicație. Adesea, mă încuiam în casă, zile întregi, și refuzam să-l văd. Concomitent cu schimbarea mea, soțului meu începu să-i meargă și afacerile prost. Eu socoteam această situație ca o răzbunare a spiritului lui Carlo, pe care-l simțeam pretutindeni. De-aceea, când circul lui Carlo reveni la Sussex, peste un an, nu m'am putut stăpâni și m'am dus la una din reprezentații. Îți aduci aminte, domnule Holmes, că tocmai în seara aceea îmblânzitorul cel nou se purtase foarte barbar cu panțera, care era favorita lui Carlo. N'am putut să mă stăpânesc și am dat busna spre cușcă, pentru a da drumul panterei... Atunci ai intervenit dumneata. Dar, în aceeaș clipă, avui impresia că zăresc, ca prin ceață, chipul lui Carlo!...

— Cum?! — întrebă Holmes, mirigat. Cum? Unde l-ai văzut? Te rog să-mi spui totul.

— Ai observat că în dosul circului se afla vagonul de locuit, gol?

— Nu-mi dau seama! — răspunse detectivul.

— Ei bine! Cum una dintre ferestrele acestui vagon se afla tocmai în dreptul porțiunei prin care intră actorii în arenă, eu, cum stam în fața cuștei cu animale, puteam să văd și fereastra aceea. Iar în cadrul acelei ferestre, am zărit chipul slăbit al lui Carlo. Atunci mi-am pierdut cumpătul și m'am prăbușit, leșinată. Te rog, domnule Holmes, să nu-ți închipui că a fost vorba de vreo nălucire. Nu? Sunt sigură că era Carlo?

Holmes se ridicase de pe scaun și se plimba, nervos și cânditor, prin birou. De-odată, se opri:

— De-atunci, ți s'a mai întâmplat să vezi chipul lui Carlo?

— Nu! Dar mi s'a întâmplat altceva! I-am auzit glasul!

— Glasul?! — tresări detectivul, apropiindu-se de ea, curios.

— Da, glasul. In ziua când am vrut să fug de-acasă și m-a condus domnul Taxon la colibă. Adormisem cu capul pe masa din coliba pustnicului și când m'am trezit, am auzit glasul lui Carlo, care mă acuza de purtarea mea nelegiuită. Apoi... iar am

leşinat. I-am spus toate acestea soţului meu, dar el se încăpăţânează să creadă că am înebunit. De-aceea sunt, azi, aici!

Holmes se ridică, din nou, depe scaun şi-o mângâie uşor pe mână.

— Fii liniştită, doamnă Sommerset! Acum sunt lămurit pe deplin! În curând îţi vei putea revedea soţul şi veţi trăi fericiţi.

— Doamne, Domnule Holmes, nădejdea mea e numai în dumneata!

Demascarea criminalului

Sherloc Holmes se întoarse la Sussex, în după amiaza aceleiaş zile. Mai avea destulă vreme până să se înserezе; deci, putea să-şi pună în aplicare planul la care reflectase. Luă ceva în gură, căci nu mâncase la amiază şi-apoi se ridică de pe scaun, adresându-se lui Harry Taxon, entuziasmat:

— Şi-acum, hai la treabă, Harry! O s'avem o zi bogată, azi!

Eşind din casă, Holmes nu se îndreptă spre mlaştină, cum credea Harry, ci spre cimitir.

— Unde mergem, maestre? — îl întrebă Harry, mirat.

— La noua locuinţă a bătrânului Wilsburg! Vreau să văd dacă nu cumva i-a făcut cineva vreo vizită! Nu ştiu dacă ai observat că bătrânul a fost îngropat având încă un inel preţios pe inelarul dela mâna stângă?!

— Nu-mi dau seama! — răspunse Harry, timid.

— Ei bine! Inelul acela n'a putut să fie scos de pe degetul mortului şi cred că acest lucru nu-i dă pace criminalului. Într'o bună zi, tot îl va lua, chiar de va trebui să-i desgroape cadavrul! Dacă nu l-o fi şi luat chiar...

În timp ce discutau astfel, cei doi detectivi ajunseră la mormântul lui Wilsburg. Jerbele şi coroanele păreau că nici nu fuseseră atinse. Dar Holmes se apropie şi începu să le dea la o parte, una câte una. Când mormântul fu liberat de ele, Holmes se aplecă şi mai mult şi începu să cerceteze, atent, pământul proaspăt.

— Vezi ceva, Harry?

— Da, aici e o urmă de picior omenesc.

— Şi dincoace una de animal, acoperită cu pământ proaspăt! — adăugă Holmes. Tocmai asta voiam să ştiu! Acum, du-te la Sommerset şi roagă să-ţi împrumute, pentru câteva ore, câinele său. Pleacă şi vino cu el încoace. În acelaş timp, să-i spui lui Sommerset să ceară autorităţilor locale desgroparea cadavrului, imediat, în interesul cercetărilor.

Harry plecă şi Holmes începu să se plimbe în jurul mormântului, cercetând necontenit pământul proaspăt, ca să mai descopere vreo urmă.

Taxon se întoarse cu câinele legat de zgardă, după cincisprezece minute.

— Aici, Pluto! — rosti Holmes şi-l chemă pe câine la el.

Animalul începu să mirosească pământul proaspăt, neliniştit şi-apoi se zmuci în zgardă, voind s'apuce într'o anumită direcţie.

— Lasă-l să meargă unde vrea el, Harry, dar să nu-l scapi!

Câinele mirosea pământul, sforăind şi se angajă pe drumul ce ducea spre colina unde cei doi detectivi găsiseră, lanterna fabricată în turnătoria lui Sommerset.

— L-ai văzut, azi, pe pustnic? — întrebă Holmes.

— Da! A plecat, cam pe la amiază, în oraş. Nu cred să se fi întors încă! Când pleacă după pomană, nu se întoarce decât seara! — răspunse Taxon care abia putea să ţină câinele.

Dela o vreme, câinele începu să latre, iar când ajunsese în dreptul colinei, scoase un fel de schelălăituri sălbatece.

— Acum e de-ajuns, Harry! Du câinele înapoi şi întoarce-te repede la mlaştină, ca să-mi dai de veste când se'ntoarce pustnicul.

Rămas singur, Holmes rămase pe gânduri, neştiind ce trebuia să facă mai întâi. După câteva clipe, se îndreptă cu pas hotărît spre coliba pustnicului, socotind că era mai bine să profite de acest prilej minunat, că nu era acasă. Intrând în colibă, lăsă uşa deschisă, ca să aibe mai multă lumină şi cercetă cu deamănuntul interiorul încăperei. Dar, nu găsi nimic ce să-l intereseze. Dădu să plece, dar în aceeaş clipă zări pe dosul uşii nişte desene. Se apropie mai mult şi la început, i se păru că vede desenat un animal culcat; dar, cercetând mai atent, observă că era vorba de un plan, pe care era însemnat cu o cruce, un loc anumit.

— Ah! blestemat călugăr! Acesta-ţi e testamentul?! Ei bine! Nu mai era nevoe să dau şi peste acest desen! Ştiu acum unde se ascunde şi comoara şi pantera! — murmură Holmes, scrâşnind din dinţi.

Eşi, apoi, repede şi trase uşa după el. Cu paşi grăbiţi, se îndreptă spre colină şi începu s'o cerceteze cu deamănuntul. Găsi, la locul ei, lanterna fabricată la Sommerset, dar se vedea că era umplută cu gaz, de curând.

— Probabil, ai auzit că m'am întors şi te-ai pregătit să mă aştepţi la noapte, hai?! — spuse, batjocoritor, Holmes.

Dar, în aceeaş clipă, se răsuci brusc, atras de un sgomot ce-l auzi în apropiere, urmat de un mârâit înnăbuşit. Holmes păşi cu precauţiune spre locul acela şi ajunse în faţa unui fel de vizuini, la gura căreia era rostogolit un bolovan uriaş. Se apropie de bolovan şi-şi aplecă urechea, ca să prindă vreun sgomot. Mârâitul se auzea din ce în ce mai distinct.

Detectivul băgă mâna în buzunarul dela spate al pantalonilor şi scoase un revolver. Ii trase piedica şi se pregăti să dea bolo-

vanul la o parte. Ca să aibe mai mult sprijin, băgase mâna stângă într'o gaură ce rămăsese neastupată de bolovan, ca să-l tragă spre el; cu cealaltă, ţinea revolverul pregătit. Se opinti odată, puternic, dar în aceeaşi clipă, sări ca ars:

— Ah! Fiară afurisită! Vom vedea cine-i mai tare!

Holmes îşi scutură mâna stângă, în aer, plină de sânge. Fiara i-o sfâşiase cu ghiarele, destul de adânc. Totuşi, detectivul era hotărît să meargă până la capăt. Scoase o batistă din buzunar şi-şi înfăşură mâna, cât mai strânsă. Sângele roşii batista cât ai clipi. Dar Holmes se apucă din nou să împingă de o parte bolovanul. Fiara începuse să dea semne puternice de nelinişte. Sforăia şi mârâia înfiorător. Prin crăpătura ce se făcuse prin mişcarea bolovanului, arunca spre Holmes o labă puternică, încordată de luptă, ca la pisici. Dar Holmes îi urmărea capul. Mai împinse puţin bolovanul şi deschizătura vizuinii se lărgi. In aceeaş clipă, Holmes fu străfulgerat de doi ochii fosforescenţi, sălbateci. Fulgerător, îşi descărcă browningul între acei ochi. Animalul atins probabil, la creer, se rostogoli pe o parte şi rămase mort.

Detectivul mai aşteptă câteva clipe, ca să vadă dacă animalul nu-şi revine şi-apoi, când se convinse că nu mai era nici o primejdie, rostogoli bolovanul de tot, lăsând intrarea în vizuină, liberă. Işi vârî, apoi, mâna dreaptă spre perebele din stânga al vizuinii şi scoase de-acolo, rând pe rând, două genţi de postaşi, un portofel roşcat şi alte mărunţişuri. Le cercetă conţinutul cu atenţie şi găsi masive stocuri de bancnote, inele şi monede de argint. Işi scoase haina şi deşertă toate acestea pe ea. Apoi, vârî la loc, în vizuină, genţile de piele, dar păstră portofelul roşcat, pe care erau gravate iniţialele bătrânului Wilsburg.

De-odată auzul lui fu atras de un cântec de cucuvea: semnalul ce-l da Harry, de pe marginea mlaştinei. Insemna că se înfuroea pustnicul.

Holmes răsturnă bolovanul la loc, în gura vizuinii şi, strângându-şi haina cu obiectele deşertate în ea, se furişă printre buruenile ce năpădeau colina, spre locul unde se afla Harry.

— Maestre! — exclamă Harry, îngrijorat, când îl văzu apropiindu-se cu mâna bandajată şi plin de sânge. Ce s'a întâmplat?

— Nimica toată! Dar acum avem în mâinile noastre toate dovezile. Trebue să-i mai convingem, însă şi pe reprezentanţii Parchetului. Eu trebue să mă reped până acasă, ca să mă schimb, dar d-ta du-te la cimitir, căci poate vor fi venit medicul legist şi procurorul.

Schimbarea lui Holmes nu dură decât zece minute şi el alergă într'un suflet până la cimitir. Reprezenanţii autorităţilor erau acolo, împreună cu tânărul Sommerset. Se începuse desgroparea cadavrului. Holmes se apropie, liniştit şi când fu scos sicriul, interveni îndată:

— Vă rog să observaţi că sicriul nu mai are capacul ţintuit!

Cei din jurul lui priveau, acum, curioşi spre sicriu şi erau stăpâniţi de o mare emoţie. Mai ales tânărul Sommerset tremura din tot trupul. Când capacul sicriului fu dat la o parte, Holmes se aplecă şi ridică mâna stângă a cadavrului, rostind sentenţios:

— Priviţi! Criminalul tot nu s'a lăsat! Neputând să smulgă inelul din deget, l-a tăiat. E tocmai ceeace voiam să vă demonstrez. Acum, nu a rămas decât să vă aduc şi pe ucigaş. Pentru aceasta vă rog să-mi puneţi la dispoziţie un om puternic, care să ne însoţească, pe mine şi pe secretarul meu, în mlaştină, astă seară.

Începuse să se lase noaptea şi Holmes părea grăbit. Îl trase pe Harry de o parte şi-i şopti ceva, apoi se îndepărtă, salutând pe cei prezenţi.

Întorcându-se spre mlaştină, Holmes, se mai plimbă câtva timp pe marginea ei, aşteptând să se întunece deabinelea. În acest timp. Harry Taxon, care alesese un om voinic dintre lucrătorii lui Sommerset, se îndreptă, pe altă parte, spre colina unde fusese ucisă pantera.

De-odată, se opri! O luminiţă răsări în faţa lui, dar nu în dreptul colibei, ci în partea colinei.

— M'aşteaptă! — îşi zise Holmes, în gând.

Se aplecă din mijloc şi păşi aproape deabuşelea. Mai îl despărţea câţiva metri de locul unde se afla luminiţa. Încă un pas şi încă unul...

— Bună seara, cucernice! — se adresă Holmes călugărului, care stătea la poalele colinei, având lanterna aprinsă deasupra lui.

Ca muşcat de şarpe, călugărul sări în picioare şi-l măsură pe Holmes, din creştet până'n tălpi, cu ochii sălbateci.

— Ce faci, la ora aceasta, aici? — îl mai întrebă, batjocoritor.

Rostind aceste cuvinte, Holmes apucase lanterna şi o îndreptă spre faţa pustnicului:

— Nu cumva eşti d-ta Carlo, îmblânzitorul de animale? —

Falsul călugăr, însă, scrâşni din dinţi şi se pregăti să sară asupra detectivului. Dar se găsi în faţa revolverului şi, instinctiv, se dădu doi paşi înapoi. După aceea, ca o nălucă, se repezi spre gaura vizuinii, fluierând scurt, aşa cum obicinuia să-şi cheme pantera, chiar de pe vremea când dădea reprezentaţii cu ea, la circ.

Dar, în aceeaş clipă, criminalul se simţi înhăţat de patru braţe puternice, care-l doborîră la pământ. Cu mâinile la spate şi cu un genunchiu pe piept, strigoiul lui Carlo nu putu să mai facă nici o mişcare şi fu legat, cobză. În schimb, profesa cele mai abdominabile înjurături, pe limba lui Dante!

— Şi-acum, Harry, dă semnalul convenit, pentruca reprezentanţii autorităţilor să vină să-şi ia prada! — spuse Holmes. Mâine, vom vedea ce mai e de făcut, pe-aici sau cine ştie pe unde!